

Investovanie
s rozumom

AKO SPRÁVNE
INVESTOVAŤ

VÚB BANKA

S vami myslíme na budúcnosť

Obsah

Poznajte hlavné zásady	03
Komu zveriť úspory	05
Najčastejšie formy sporenia a investovania	06
Poznajte ich bližšie – Otvorené podielové fondy	08
Ktoré typy podielových fondov si vybrať	10
Ohodnoťte sa správne – aký typ investora ste	12
Niekoľko rád pre začiatočníkov	14

Poznajte hlavné zásady

Čo znamená investovanie?

Investovanie sa vo všeobecnosti chápe ako zhodnocovanie voľných peňažných prostriedkov. Dôvodov na investovanie však môže byť omnoho viac.

Stanovte si svoj cieľ investovania

Pri investovaní je dôležité stanoviť si cieľ, prečo chcem investovať a čo chcem dosiahnuť. Napr. sporenie na dôchodok, šetrenie na auto, dočasné uloženie úspor, ktoré sú určené na rekonštrukciu bytu. Tento investičný cieľ môže byť u každého klienta iný.

Stanovte si svoj investičný horizont

Investičný horizont predstavuje časové obdobie, počas ktorého chcete svoj cieľ dosiahnuť (napr. auto si chcem kúpiť za 2 roky). Čím dlhší investičný horizont si stanovíte, tým menej vplýva riziko krátkodobého poklesu na vašu investíciu.

Stanovte si mieru rizika, ktorú ste ochotní akceptovať

Investícia môže v čase rovnako rásť, ako aj klesať. Preto by ste si mali v záujme dosiahnutia cieľa v stanovenom horizonte určiť mieru krátkodobého poklesu, ktorú ste ochotní akceptovať.

Meniť investičný cieľ, skracovať investičný horizont alebo vyberať investíciu z dôvodu krátkodobého poklesu sa neodporúča. Venujte preto svoj čas týmto zásadám ešte pred rozhodnutím, kam investovať. Vyhnite sa tak možným stratám.

Čo ovplyvňuje vaše rozhodnutie?

Výnos

predstavuje výšku zhodnotenia vašich peňazí.

Riziko

predstavuje možnosť poklesu vašej investície.

Likvidita

je schopnosť, ako rýchlo sa investícia môže premeniť späť na hotovosť.

Tieto tri veličiny spolu úzko súvisia, vzájomne sa ovplyvňujú. Tvoria tzv. investičný trojuholník.

Poplatky

S investovaním sú spojené aj poplatky. Závisia od typu investície. Bežné formy zhodnocovania a sporenia sú obvykle bez poplatkov, ide o termínované vklady alebo vkladné knižky. Za podielové fondy, garantované vklady alebo samotné cenné papiere môžete platiť vstupné, výstupné poplatky, poplatky spojené s nákupom cenných papierov, registráciou v centrálnom depozitári atď. O ich celkovej výške sa preto informujte ešte pred investovaním, aby ste mohli zvážiť, či ste ochotní túto cenu za daný produkt zaplatiť.

Komu zveriť úspory

Pri investovaní nemusíte poznať všetky zásady alebo faktory ovplyvňujúce jednotlivé finančné trhy. Oboznámte sa s hlavnými zásadami a poraďte sa so svojim investičným poradcom alebo navštívte banku poskytujúcu daný investičný produkt.

Banky

Banky poskytujú rôzne produkty od klasických foriem sporenia cez podielové fondy až po individuálnu správu investícií. Spravidla majú najširšiu ponuku sporiacich a investičných produktov. Dostupnosť väčšiny produktov je vysoká, niektoré investičné produkty sú však obmedzené minimálnym objemom vkladu.

Správčovské spoločnosti

Riadia sa zákonom o kolektívnom investovaní, podľa ktorého vytvárajú a spravujú podielové fondy s cieľom zhodnotiť peniaze investorov. Prostredníctvom podielových fondov je možné aj dlhodobo sporiť. Správčovské spoločnosti môžu spravovať aj individuálne portfóliá klientov, no minimálna investícia potrebná na individuálnu správu je vysoká.

Iné finančné spoločnosti

Sú súkromné obchodné spoločnosti, ktoré obvykle sprostredkujú predaj väčšiny dostupných sporiacich alebo investičných produktov na základe zmluvy s klientom. Ich odmenou za poskytované produkty je provízia, ktorú inkasujú za predané produkty od bánk, poisťovní alebo správčovských spoločností. Poskytujú aj možnosť sprostredkovania nákupu alebo predaja domácich alebo zahraničných cenných papierov. Tieto spoločnosti nespádajú pod dohľad Národnej banky Slovenska (s výnimkou licencovaných obchodníkov s cennými papiermi), preto výberu nebankovej finančnej spoločnosti treba venovať väčšiu pozornosť.

Najčastejšie formy sporenia a investovania

Vkladné knižky a termínované vklady

- poskytujú bezpečnosť, pretože vklad je chránený Fondom na ochranu vkladov
- vysoká bezpečnosť ovplyvňuje výšku výnosov, ktorá je pri týchto produktoch pomerne nízka
- peniaze je možné kedykoľvek vybrať
- niektoré vklady sú viazané na časové obdobie, v prípade skoršieho výberu vám banka môže zaúčtovať poplatok

Výhody

- otvorenie a vedenie bez poplatkov
- v EUR a vo vybraných cudzích menách
- chránené Fondom na ochranu vkladov
- výška úrokovej sadzby závisí od výšky vkladu a jeho viazanosti
- možnosť predčasného výberu
- automatické predĺženie splatnosti

Garantované produkty

- prispôsobujú výnos a riziko tak, že riziko straty je nulové, no na úkor možných vysokých výnosov, ktoré môžu byť vyššie ako na termínovaných vkladoch alebo vkladných knižkách
- poskytujú vysokú bezpečnosť, pretože peniaze sú chránené Fondom na ochranu vkladov, a navyše banka dáva 100 % garanciu návratnosti investície
- garantované vklady sú väčšinou nastavené na viazanosť vkladu cca 3 – 5 rokov, v prípade predčasného výberu sú účtované vysoké poplatky

Výhody

- bonusový výnos (v prípade pozitívneho vývoja podkladového aktíva)
- zabezpečenie FOV
- možnosť predčasného výberu
- bezplatný výpis 1x do roka

Otvorené podielové fondy

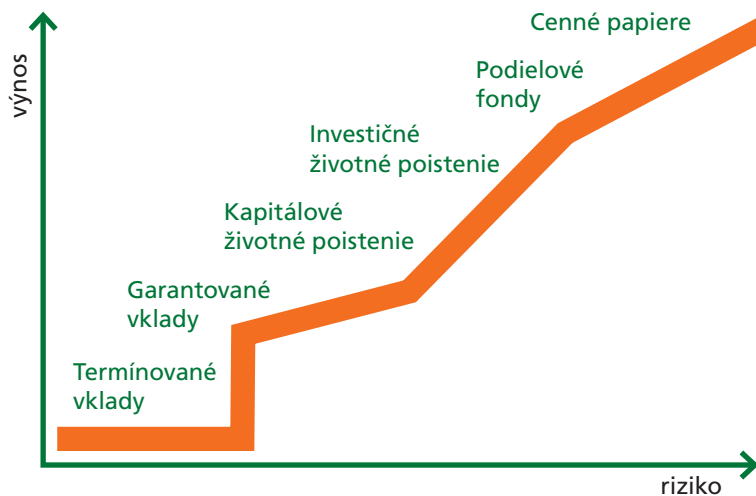
- ponúkajú vhodný pomer výnosu a miery rizika, pričom stále platí, čím vyšší očakávaný výnos, tým vyššie riziko
- výnos a miera rizika závisia od typu fondu, je možné si vybrať medzi peňažnými, dlhopisovými, zaistenými, zmiešanými, akciovými a fondmi fondov
- poskytujú rýchly prístup k peniazom
- s investíciou do podielových fondov sú spojené poplatky

Kapitálové životné poistenie

- klasický produkt životného poistenia, ktorý kombinuje poistenie a garantované zhodnotenie vložených prostriedkov
- okrem garantovaného zhodnotenia vám poisťovňa na konci poistenia vyplatí aj peniaze vo forme podielov na zisku poistenia
- pri jeho uzatváraní máte možnosť si vybrať zo širokej škály poistných krytí, ktoré vás a vašich blízkych chránia v prípade neprijemných životných situácií

Investičné životné poistenie

- poskytuje kombináciu poistenia s dlhodobým sporením a investovaním, klient si môže nastaviť pomer medzi poistným krytím a investovaním, čo znamená, že sporená suma sa rozdeľuje medzi poistenie a investovanie; čím je vyššie poistné krytie, tým nižšia bude konečná nasporená suma

Poznajte ich bližšie

– otvorené podielové fondy

Záujem klientov o investície do podielových fondov narastá priamoúmerne s rastúcim povedomím, so znalosťami či s osobnými skúsenosťami s týmto produktom. Podielové fondy ponúkajú klientom možnosť investovať priamo na finančných trhoch, pričom o správu investovaných prostriedkov sa stará profesionálny tím odborníkov v správcovskej spoločnosti.

Základné informácie

- činnosť správcovskej spoločnosti sa riadi zákonom o kolektívnom investovaní
- majetok podielového fondu tvoria cenné papiere (akcie, dlhopisy, hypotekárne záložné listy, hotovosť a iné)
- vlastníckmi podielového fondu sú všetci klienti, ktorí do daného fondu investovali; vlastníctvo každého klienta je reprezentované cenným papierom – podielovým listom, ktorý znie na určitý (klientom zakúpený) počet podielov
- správcovská spoločnosť majetok podielnikov len spravuje, za čo si účtuje svoju odmenu (správcovský poplatok)
- majetok v podielovom fonde oceňuje správcovská spoločnosť každý pracovný deň a vypočítava aktuálnu hodnotu podielu
- vynásobením aktuálnej hodnoty podielu a počtu podielov, ktoré klient vlastní, získa aktuálnu hodnotu svojej investície
- hodnota majetku v podielovom fonde môže rovnako rásť, ako aj klesať, výkonnosť fondu v minulosti nie je zárukou budúcich výnosov
- na činnosť správcovskej spoločnosti dohliada depozitár a NBS

Čo je depozitár a aká je jeho úloha

Depozitárom je banka, ktorá vedie bežné účty podielových fondov, ako aj správovskej spoločnosti. Jeho úlohou je dohliadať na správnosť ocenenia majetku fondov v súlade so zákonom. Depozitár koná samostatne, s odbornou starostlivosťou a výlučne v záujme podielnikov.

Poplatky

S investovaním do podielových fondov sú spojené aj rôzne poplatky.

Vstupný poplatok zaplatí klient pri vstupe do fondu.

Výstupné poplatky sa účtujú pri vyplatení podielov. Niektoré správovské spoločnosti tieto poplatky vôbec neúčtujú.

Správovský a depozitársky poplatok sa v súlade so zákonom o kolektívnom investovaní každý deň odpočítava z majetku fondu. Je už teda zohľadnený v aktuálnej hodnote podielu a klient ho priamo pri vstupe do fondu alebo výstupe z fondu neplatí.

Poplatky majú vplyv na celkové zhodnotenie vašej investície, preto sa s ich výškou oboznámte skôr, než do podielového fondu investujete.

Typy podielových fondov

Peňažné fondy

– sú vhodné pre konzervatívnych investorov, ktorí uprednostňujú rovnomerné a bezpečné krátkodobé investície.

Dlhopisové fondy

– sú vhodné pre konzervatívnych investorov, ktorí uprednostňujú rovnomerný dlhodobý rast svojej investície. Majetok je investovaný prevažne do dlhopisov.

Zaistené fondy

– sú vhodné pre konzervatívnych klientov. Zaistené fondy umožňujú klientom podieľať sa na výnose z akcií pri súčasnom zaistení vopred určeného % hodnoty podielu.

Každý fond má svoj štatút, predajný prospekt a zjednodušený predajný prospekt. Predajca je povinný vás s týmito dokumentmi oboznámiť. Tieto dokumenty obsahujú všetky dôležité informácie, ktoré sú podstatné pre vaše rozhodovanie.

Typy podielových fondov

Zmiešané fondy

– majetok v zmiešaných fondoch je investovaný do dlhopisov aj akcií. Tieto fondy dosahujú v dlhodobom horizonte vyšší výnos ako peňažné či dlhopisové fondy, ale ich riziko priamoúmerne rastie s podielom akcií vo fonde.

Akciové fondy

– minimálne 85 % majetku v podielovom fonde je investovaných do akcií. Je to najrizikovejší typ fondu, ale zároveň vo svete najrozšírenejší z dôvodu možnosti získania nadštandardných výnosov.

Fondy fondov

– v majetku tohto fondu sa nachádzajú aj podielové listy a akcie iných podielových fondov. Výnosy a s nimi spojené riziko sú dané práve typom nakúpených fondov.

Rozloženie vašej investície do viacerých podielových fondov znižuje riziko prípadnej straty a zvyšuje tak bezpečnosť celkovej investície.

Upozornenie:

S investíciou do podielových fondov je spojené riziko. Hodnota investície môže rásť, stagnovať alebo aj klesať a nie je zaručená návratnosť pôvodne investovanej sumy. Statúty, predajné prospekty a zjednodušené predajné prospekty sú k dispozícii na všetkých predajných miestach, v pobočkách VÚB, a.s., a v sídle spoločnosti.

Ohodnoťte sa správne

Tento jednoduchý test vám pomôže zistiť, ktoré sporiace a investičné produkty sú pre vás vhodné.

1. Prečo ste sa rozhodli investovať svoje prostriedky?

- a) najbezpečnejšie uloženie hotovosti
- b) vytvorenie určitej finančnej rezervy
- c) získanie atraktívneho výnosu aj za cenu vysokého rizika

2. Plánujete investovať na obdobie:

- a) do 2 rokov
- b) 2 – 5 rokov
- c) nad 5 rokov

3. Aké sú vaše očakávania, keď investujete alebo vkladáte peniaze do banky:

- a) istota aj za cenu priemerného výnosu
- b) vyšší výnos ako pri bežných bankových produktoch s relatívnou bezpečnosťou
- c) výnos oveľa vyšší ako pri bežných bank. produktoch s akceptovaním vysokého rizika

4. Ako často by ste chceli sporiť/investovať:

- a) pravidelne
- b) nepravidelne (príležitostne)
- c) jednorazovo

5. Akú hodnotu majetku (peňažné prostriedky, ktoré máte k dispozícii) približne predstavuje výška vašej investície?

- a) viac ako polovicu
- b) viac ako štvrtinu a menej ako polovicu
- c) menej ako štvrtinu

6. S ktorými finančnými produktmi už máte osobné skúsenosti?

- a) nemám žiadne skúsenosti s bankovými a investičnými produktmi
- b) aspoň raz som využil/a bankové a investičné produkty
- c) opakovane využívam bankové a investičné produkty

7. Investujete v banke na 1 rok. Ktorú z nasledujúcich alternatív by ste si vybrali?

- a) v najlepšom prípade zisk 3 %, v najhoršom prípade zisk 1 %
- b) v najlepšom prípade zisk 5 %, v najhoršom prípade žiadna strata/zisk
- c) v najlepšom prípade zisk 25 %, v najhoršom prípade strata 25 %

8. Aký objem majetku (peňažné prostriedky, ktoré máte k dispozícii) ste už doteraz investovali?

- a) menej ako štvrtinu
- b) viac ako štvrtinu a menej ako polovicu
- c) viac ako polovicu

9. Ako by ste reagovali na pokles hodnoty svojej investície o 5 % už počas prvých troch mesiacov?

- a) nebudem čakať, investíciu ihneď zruším
- b) obávam sa výkyvov hodnoty investície, nebudem ju však predčasne ukončovať
- c) krátkodobý pokles mi neprekáža, až v prípade dlhodobého poklesu urobím zmenu. Nebudem sa poklesom zaťažovať, urobím ďalší nákup, lebo cena je teraz výhodná.

Ak ste si zvolili väčšinu odpovedí a) a zároveň hľadáte len možnosť vytvorenia finančnej rezervy, sú pre vás najvhodnejšími produktmi tradičné bankové vklady, t. j. termínované vklady alebo vkladné knižky, kapitálové životné poistenie, príp. peňažné podielové fondy.

Ak prevažujú odpovede b) otvárajú sa vám viaceré zaujímavé možnosti investovania ako garantované produkty, dlhopisové podielové fondy, zaistené fondy, príp. zmiešané fondy s nízkym podielom akcií.

Ak prevažujú odpovede c) a zároveň ste si na začiatku zvolili ako cieľ, aby vaše peniaze pracovali za vás, sú pre vás vhodnými produktmi zmiešané a akciové fondy, investičné životné poistenie alebo cenné papiere.

Niekoľko rád pre začiatočníkov

1. Vytvorte si plán, v ktorom si stanovíte svoj cieľ a čas, kedy chcete svoj cieľ dosiahnuť. Plánov môžete mať aj viac, rovnako aj cieľov. Dôležité je držať sa svojho plánu.
2. Najprv investujte svoj čas a spoznajte produkt a podmienky, za akých sa investovanie uskutočňuje. Až potom sa rozhodnite.
3. Poradte sa s odborníkmi, pracovníci v banke vám radi poskytnú pomoc.
4. Stanovte si, koľko chcete alebo môžete investovať. Ak máte k dispozícii väčšiu sumu peňazí, nevkladajte ju celú do jedného produktu. Rozhodnite sa pre viacej produktov, tým sa chránite proti prípadnému riziku.
5. Vytvorte si svoju minimálnu rezervu pre prípad straty pracovného príjmu. To vám umožní neznižovať investície s dlhodobým investičným cieľom. Túto rezervu si môžete vytvoriť napr. sporením na termínovanom účte.
6. Nemusíte začať hneď s miliónom, začnite s menšou sumou. Nevkladajte všetky svoje úspory hneď do investície, o ktorej nič neviete. Až keď získate potrebné skúsenosti a istotu, môžete svoju investíciu zvýšiť.
7. Stále opakujte kroky, ktoré vás spoľahlivo dovedú k cieľu. Ak ste sa napr. rozhodli sporiť, tak sa snažte sporiť pravidelne. Len pravidelným sporením aj malých súm nakoniec môžete dosiahnuť zabezpečenie v dôchodku alebo istotu pre prípad straty zamestnania.
8. Ak sa obávate straty, rozložte riziko. Máte tak väčší predpoklad dosiahnutia zisku. Väčší zisk v jednom produkte môže kompenzovať menšiu stratu v inej investícii.
9. Výnosy zo svojej investície ďalej investujte. Urýchlite tak svoj postup na ceste k vytýčenému cieľu.
10. Starostlivo sledujte likviditu investovaných peňazí. Investujte v súlade so svojou schopnosťou uhrádzať svoje bežné výdavky a záväzky.

Poznámky

**Čo znamená investovať.
Kde môžeme investovať.
Aké sporiace a investičné produkty existujú.
Ktorý produkt si vybrať.**

**Otázky sa zmenia na odpovede – všetko o správnom
investovaní sa dozviete v tejto brožúre.**

Kontakt
VÚB, a.s.
Mlynské nivy 1
829 90 Bratislava 25
www.vub.sk
e-mail: kontakt@vub.sk
0850 123 000